

ŐRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csiksmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.	Feloldó szerkesztő: Dr. UJFALUSI JENO.	Függelék szerkesztő: Ifj. BOTAR BÉLA.	Szerkesztőség és kiadói hivatal: Apostolyi könyvnyomda r. l. Csikszereidán, bőve a házszámok hirdetések és előzetesek kiadására.
ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill.	Egyes szám ára 10 fill.	Nyitólár sora 40 fill.	Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerint.

Az ipartörvény reformjához.

Az új ipartörvénytervezet a felső ipariszkolákat minden tekintetben egyenrangúvá teszi a főgimnáziumokkal és főreáliskolákkal. A műszaki oktatáson túl az elméleti tantárgyak a felső ipariszkolákban is ugyanazok lesznek, mint a főgimnáziumokban és főreáliskolákban és a tanítás terjedelme is azonos leendő mindkét nemű tanintézetben. A felső ipariszkolák érettségi bizonyítványai éppen úgy jogosítanak a műgye-temre való felvételeire, mint a főgimnáziumoké, vagy a főreáliskoláké. A különböző foku ipariszkolából való átlépés feltételeit miniszteri rendelet fogja szabályozni. A törvénytervezet szerint tehát biztosítva van annak lehetősége, hogy a fiatal iparos ugyanazon intellektuális képzettséggel léphessen az életbe, mint az intellektuális pályára készülő ifjak.

Az új ipartörvénytervezet eddig közzétett részének talán ez az intézkedése a legliberálisabb és következményeiben a legfontosabb. Mert ez az intézkedés iparunk jövőjéről kiírja azt a felszög társadalmi fel-fogást, mely az iparművészetet és tudomány megmagyarazhatatlan elfoglaltsággal alája helyezte az intellektuális pályákra képesítő tudományoknak és művészeteknek.

Az új ipartörvénytervezet az ipari tudomány egyenrangúsításával azon az egyedül helyes és jogosult uton halad, mely ahhoz

a kétségtelen igazsághoz vezet, hogy a magyar ipar kérdése legelső sorban is kultur-kérdés.

Ámde az iparkultúra nem csupán abból áll, hogy az ipari pályákon lévőket intellektuális képzettségükkel fogva ugyanaz a társadalmi pozíció illesse meg, mint az értelmiségi pályákon működőket. A valódi iparkultúra az, mely az általános műveltség megszerzése mellett azt célozza, hogy az iparosok a szellemi tudományokat a gyakorlati élet számára, iparunk fejlesztése és anyagi jólétünk emelése céljából sajátítsák el. Azokat az általános műveltséghez tartozó tudományokat tehát, amik az általános iparfejlesztést és az iparosság anyagi jólétét is hathatósan szolgálhatják, a felsőipariszkolákban nem engedő oly irányban és terjedelemben tanítani, mint ahogyan ezeket a főgimnáziumokban és főreáliskolákban tanítják. Különösen a földrajz és természettan azok a tudományok, amelyek a főreáliskoláktól eltérő és szorosan az ipari szempontokhoz alkalmazkodó tanítást követelnek a felsőipariszkolákban.

A a földrajz tudománya révén általánosságban megismerkedünk az egyes országok fekvésével, klimatikus és geográfiai viszonyaival, néprajzi sajátágaival, a népesség foglalkozási módjaival, politikai és kulturális intézményeivel és egyéb általános tudnivalókkal. A nem ipari pályára készülőeknek az általános műveltség szempont-

jából ezek az ismeretek talán elegendők is. Az iparosoknak semmi esetre sem elegendők. Az iparosoknak első sorban ismernie kell a hazai ipar földrajzi helyzetét; hol vannak a nagyobb ipari göcponlok és fogyasztási piacok; milyen ezek termelő és befogadó képessége; mekkora a termelés és fogyasztás iparáganként; hol szerezhető be a nyers anyagok; vidékenként milyenek a munkaviszonyok? Ismernie kell az iparosvállalkozónak Magyarország vízi- és vasuthálózatát, a főbb termelő és fogyasztó göcponlok közti vasuti összeköttetéseket, a lehetséges csatlakozásokat, a legkedvezőbb utirányokat, a vasuti üzletkezelést és a pontos szállítási tarifákat. Ismernie kell az iparosnak hazánk felszólását közszételepek szerint, továbbá az egyes vidékek üzleti viszonyait és szokásait, valamint a helyi közszolgáltatási viszonyokat. Csakis akkor, ha minden ismeretek birtokában van, kalkulálhat biztosan az iparosvállalkozó, hogy üzemében hol kell takarékoskodnia, hol kell áldozatokat hoznia, miképpen kell berendezkednie, hogy iparikkal a versenyt bárhol is felvehesse másokkal.

A magyar ipar versenyképessége szempontjából szoros feladata iparkultúránknak Ausztria ipari földrajzának és természettanának alapos ismeretése is. Mert tudnia kell, hogy Ausztriában hány gyár működik s közülük mely gyárak gravitálnak a magyar piacokra, milyen vasúti vagy víziutakon ér-

AZ „ŐRSZEM” TÁRCJÁJA.

Mohammed és az iszlám.

Írta: Kódy László.

(Folytatás.)

Az emberölésre nézve azt mondja, hogy a pokol tüzének minden kinjait el kell szentvednie annak, ki igazhitűt öl meg, mert Allah könnyebben elviseli az egész világ fordulását, mint egy igaz hívő halálát. Ha mégis ez véletlenségből történik meg, úgy köteles a gyilkos egy igazhitű rabszolgát felszabadítani és a megölt családjának 20 tevé árát vérdíjjal fizetni. A szándékos gyilkolás halálal, a lopás a kezének levágásával büntetendő. Az ongyilkosság tilos, mert az ember életével Allahnak van csak joga rendelkezni.

A Korán szerint az Allah egy személyű, kinek nincs szüksége segítségre a kormányzásban sönkire; szellemi lény, 99 isteni tulajdonsággal felruházva, aki azonban az érzékiség iránt igen engedékeny a pusztán felekezeti Istennel van feltüntetve, tehát nincs, mint a miénk, ember szeretettel minden felekezeti és fűlé emelve; magától értetődő, hogy ezen eltérő felfogás is a politikai, mint a társadalmi viszonyokra is nagy kihatással volt.

Mohammed Jézusnak a próféta között kitűnő helyet ad, elismeri természet feletti módon való fogantatását, lezának, Marjan fiának nevezi. Azt mondja róla, hogy a zsidók nem őt feszítették meg, mert Allah egy hasonló alakkal cserélte ki s őt pedig felvitte az égbe s csak a végítéletkor tér vissza, amikor majd az írástudók hinni fognak benne.

A szentleket a legfőbb angyalnak teszi

meg; Ruhnak nevezi s így írja le. Alakja olyan, mint az angyaloké, de emberi arca van s a teremtmények között legközelebb áll Allahhoz. Lakosztályát egy függöny választja el az angyaloktól, mert különben fénye és világossága lumová égetné azokat és a mennyországot. A tradíció szerint 70 ezer nyelve van s napenként 12 ezerszer kiáltja, hogy „Subhán Allah”, dicsőség Allahnak; minden kiáltásból 1-1 angyal támad s ha most tudnánk, hány angyalt teremtett eredetileg Allah, ugyebár, még akkor is nehéz volna kiszámítani, hogy e pereben hány milliárd angyal van.

A teremtés története az ó-zsövetségi biblia mintájára készült, csak hogy Mohammed szerint Allah először a trónját alkotta, alatta minden víz volt s ebben a föld anyaga úgy üledpedt le. A földet 2 nap alatt, az emberi és állati eledeleket 4. az eget, melyet 7 részre osztott fel, fűstől 2 nap alatt teremtő. Az eget Allah tartja, hogy le ne szakadjon az emberekre. Mohammed szerint a föld hamarabb lett teremtve, mint az ég. Az angyalok közül lettek és 2-3-4 szármayuk van melyek közül 19-et kivézenyelt Allah azon célból, hogy az elkárhozottakat a gyehenna tüzeiben kintozzák. Ugyancsak az angyalok közül minden ember mellé ki lett rendelve 2-2 jegyző, kiket író angyaloknak neveznek, foglalkozásuk az, hogy feljegyzik az emberek jó és rossz cselekedeteit s ezen napló alapján történik a végítélet. Az író angyalokkal jó barátságban igyekszik lenni minden iszlám, miért is minden imája végén tiszteleg előttük, ami abból áll, hogy először végig néz a jobb, azután a bal vállán, ugyanis jobb oldalán a jó és baloldalán a rossz tetteit jegyző angyal van, s mint látjuk, udvariságával ezt is igyekszik lekenyerezni.

Az ember teremtéséről többféleképpen nyilatkozik. Egyszer azt állította, hogy Allah vízből, majd pedig hogy aludt vérből teremtette; máskor meg azt mondotta, hogy agyagból lett formálva s azt 40 évig a napon szárította, míg oly kemény nem lett, mint a cserép s akkor Allah a saját testének egy részecskéjét lehet belet, ez a lélek; s minthogy ez pénteken történt, ezen napot ünnepli a muszlim. A Korán az első emberpar történetét elismeri és leírja vétkezősüket is. Az örök üdvösség elnyerhetésére legfő kellék a hit és a jó cselekedet. Elfogadja a bűnért való vezeklést is, ami bűnt, ima, almiszmadás és zarándoklásból áll. Szerinte a hitetlenek és pogányok nem nyernek büntoeadnatot, valamint azon muszlim sem, ki kétszer elhagyja hitét, habár újból meg is tér; de viszont a mennyországba jut minden igaz hívő.

Mint már leunabb említettem, a mennyország 7 égből áll. Különösen a 7-ik mennyországot festi le Mohammed elhájólnak s azt mondja, hogy szebbnél-szebb ligetekből áll, telve csorgedező patakokkal, illatos virággal és gyümölcsesével s mindez az igazhitűek gyönyörködtetésére van rendelve.

Mint ezekből látjuk, Mohammed a vérmes keleti faj érzékiségének óhajtván tömjénezni, az örök érzi ki boldogság tanujaként festette le a mennyországot.

Annál borzalmasabbnak eszteli a pokol kinjait, hol az elkárhozott lelkeknek ruhája tűzlángokból áll, melyek folyton nyaldomnak a bűnös testét. Italk forró, bűdös víz és a legfektetőbb olajnak Mohammed szerint ide jutnak a bűnösök és a hitetlenek, mely utóbbiak részére innen nincs menekülés.

A mennyország gyönyöröi és a pokol fertelmes kinjai között van még egy közép állapot

ŐRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

<p>Megjelenik: minden kedden. ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill. Egyes szám ára 10 fill. Nyitlár sora 40 fill.</p>	<p>Feloldó szerkesztő: Dr. UJFALUSI</p>	<p>Főmunkatárs: Dr. BOTÁR BÉLA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apponyi háznyomdája r. t. Csikszoredában, hvőv a kőszírók hirdetések és elhírdetők kiadója. Hirdetések méretekkel díjazással, megállapodás szerint.</p>
--	---	---	---

Az iptartörvény reformjához.

Az új iptartörvénytervezet a felső ipariskolákat minden tekintetben egyenrangúvá teszi a főgimnáziumokkal és főreáliskolákkal. A műszaki oktatáson túl az elméleti tantárgyak a felső ipariskolákban is ugyanazok lesznek, mint a főgimnáziumokban és főreáliskolákban és a tanítás terjedelme is azonos leendő mindkét nemű tanítványoknál. A felső ipariskolák érettségi bizonyítványai éppen úgy jogosítanak a műegyetemre való felvételre, mint a főgimnáziumoké, vagy a főreáliskoláé. A különböző foku ipariskolákból való állásfoglalás feltételeit miniszteri rendelet fogja szabályozni. A törvénytervezet szerint tehát biztosítva van annak lehetősége, hogy a fiatal iparos ugyanazon intellektuális képzettséggel lépjen az életbe, mint az intellektuális pályára készülő ifjak.

Az új iptartörvénytervezet eddig közzétett részének talán ez az intézkedése a legliberálisabb és következményeiben a legfontosabb. Mert ez az intézkedés iparunk jövőjéből kiáltja azt a felszeg társadalmi feladatot, mely az iparművészetet és tudományt megmagyarázhatatlan elfoglaltsággal alája helyezte az intellektuális pályákra képesítő tudományoknak és művészeteknek.

Az új iptartörvénytervezet az ipari tudomány egyenrangúsításával azon az egyedül helyes és jogosult uton halad, mely ahhoz

a kétségtelen igazsághoz vezet, hogy a magyar ipar kérdése legelső sorban is kulturális kérdés.

Ámde az iparkultúra nem csupán abból áll, hogy az ipari pályákon lévőknek intellektuális képzettségüknek fogva ugyanaz a társadalmi pozíció illesse meg, mint az értelmiségi pályákon működőket. A valódi iparkultúra az, mely az általános műveltség megszerzése mellett azt célozza, hogy az iparosok a szellemi tudományokat a gyakorlati élet számára, iparunk fejlesztése és anyagi jólétünk emelése céljából sajátítsák el. Azokat az általános műveltséghez tartozó tudományokat tehát, amik az általános iparfejlesztést és az iparosság anyagi jólétét is hathatósan szolgálhatják, a felső ipariskolákban nem engedő oly irányban és terjedelemben tanítani, mint ahogyan ezeket a főgimnáziumokban és főreáliskolákban tanítják. Különösen a földrajz és természettan az a tudományok, amelyek a főreáliskoláktól eltérő és szorosan az ipari szempontokhoz alkalmazkodó tanítást követelnek a felső ipariskolákban.

A földrajz tudománya révén általánosságban megismerkedünk az egyes országok fekvésével, klimatikus és geográfiai viszonyaival, néprajzi sajátságaival, a népesség foglalkozási módjaival, politikai és kulturális intézményeivel és egyéb általános tudnivalókkal. A nem ipari pályára készülőeknek az általános műveltség szempont-

jából ezek az ismeretek talán elegendők is. Az iparosoknak semmi esetre sem elegendők. Az iparosoknak első sorban ismernie kell a hazai ipar földrajzi helyzetét; hol vannak a nagyobb ipari gócpontok és fogyasztási piacok; milyen ezek termelő és befogadó képessége; mekkora a termelés és fogyasztás iparáganként; hol szerebhelők be a nyers anyagok; vidékenként milyenek a munkaviszonyok? Ismernie kell az iparosvállalkozónak Magyarországon vízi- és vasutshalozatát, a főbb termelő és fogyasztó gócpontok közötti vasuti összeköttetéseket, a lehetséges csatlakozásokat, a legkedvezőbb utirányokat, a vasuti üzletkezelést és a pontos szállítási tarifákat. Ismernie kell az iparosnak hazánk felosztását községelek szerint, továbbá az egyes vidékek üzleti viszonyait és szokásait, valamint a helyi közszolgáltatási viszonyokat. Csakis akkor, ha minden ezen ismeretek birtokában van, kalkulálhat biztosan az iparosvállalkozó, hogy üzletében hol kell takarékoskodnia, hol kell áldozatokat hoznia, miképpen kell berendezkednie, hogy iparikkal versenyt bárhol is felvehesse másokkal.

A magyar ipar versenyképessége szempontjából szoros feladata iparkultúrának Ausztria ipari földrajzának és természettanának alapos ismeretése is. Mert tudnia kell, hogy Ausztriában hány gyár működik a különböző ipari ágakban, milyen vasuti vagy víziutakon ér-

AZ „ŐRSZEM” TARCJÁJA.

Mohammed és az iszlám.

Írta: Küzdő László.

(Folytatás.)

Az emberölés nézve azt mondja, hogy a pokol tüzeinek minden kinjait el kell szentvednie annak, ki igazhitűtől meg, mert Allah könnyebben elviseli az egész világ felfordulását, mint egy igaz hívő halálát. Ha mégis ez véletlenségből történik meg, úgy köteles a gyilkos egy igazhitű rabszolgát felszabadítani és megölt családjának 20 tevé árát vérdíjjal fizetni. A szándékos gyilkolás halállal, a lopás a kezének levágásával büntetendő. Az öngyilkosság tilos, mert az ember életével Allahnak van csak joga rendelkezni.

A Korán szerint az Allah egy személyű, kinek nincs szünete segítségére a kormányzásban senkire; szellemi lény, 99 isteni tulajdonsággal felruházva, aki azonban az érzékiesség iránt igen engedékeny a pusztán felekezeti istennek van felülmúlva, tehát nincs, mint a miénk, emberszeretettel minden felekezetiesség felé emelve; magától értetődő, hogy ezen eltérő fel fogás egy a politikai, mint a társadalmi viszonyokra is nagy kihatással volt.

Mohammed Jézusnak a próféták között kitűnő helyet ad, elismeri természet feletti módon való fogantatását, lezárának, Marjam fiának nevezi. Azt mondja róla, hogy a zsidók nem őt fejeztették meg, mert Allah egy hasonló alakkal csorélt ki s őt pedig felvitte az égbe s csak a végítéletkor tér vissza, amikor majd az irástudók hinnak neki benne.

A szentleket a legfőbb angyalnak teszi

meg; Ruhnak nevezi s így írja le. Alakja olyan, mint az angyaloké, de emberi arca van s a teremtmények között legközelebb áll Allahhoz. Lakosztályát egy függöny választja el az angyaloktól, mert különben fénye és világossága hamuvá égetné azokat és a mennyországot. A tradíció szerint 70 ezer nyelve van s naponként 12 czerszer kiáltja, hogy „Szubhán Allah”, dicsőség Allahnak: minden kiáltásából 1-1 angyal támad s ha most tudnánk, hány angyalt teremtett eredetileg Allah, ugyebár, még akkor is nehéz volna kiszámítani, hogy e percben hány milliárd angyal van.

A teremtés története az ó-szövetségi biblia mintájára készült, csakhogy Mohammed szerint Allah először a trónját alkotta, alatta minden víz volt s ebben a föld anyaga úgy ülededett le. A földet 2 nap alatt, az emberi és állati eledeleket 4, az eget, melyet 7 részre osztott fel, füstből 2 nap alatt teremté. Az eget Allah tartja, hogy le ne szakadjon az emberekre. Mohammed szerint a föld hamarabb lett teremtve, mint az ég. Az angyalok tüzből lettek és 2-3-4 szárnyuk van melyek közül 19-et kivezényelt Allah azon célból, hogy az elkárhítottakat a gyehenna tüzeiben kinnözzék. Ugyancsak az angyalok közül minden ember mellé ki lett rendelve 2-2 jegyző, kiket iró angyaloknak neveznek, foglalkozásuk az, hogy feljegyzik az emberek jó és rossz cselekedeteit s ezen napló alapján történik a végítélet. Az iró angyalokkal jó burátságban igyekeznek lenni minden iszlám, miért is minden imájuk végén tisztelő elöltük, ami abból áll, hogy először végig néz a jobb, azután a bal vállán, ugyanis jobb oldalán a jó és baloldalán a rossz tetteit jegyző angyal van, s mint látjuk, udvariasságával ezt is igyekezik lekenyerezni.

Az ember teremtéséről többféleképpen nyilatkozik. Egyszer azt állította, hogy Allah vízből, majd pedig hogy aludt vérből teremtette; máskor meg azt mondotta, hogy agyagból lett formálva s azt 40 évig a napon szűrította, míg oly kemény nem lett, mint a cserép s akkor Allah a saját testének egy részecskéjét lehelt bele, ez a lélek; s minthogy ez pénteken történt, ezen napot ünnepli a moszlim. A Korán az első emberpár történetét elisméri és leírja vétkezéseiket is. Az örök üdvösség elnyerhetésére legelő kellék a hit és a jó cselekedet. Elfogadja a bűnért való vezeklést is, ami bűnt, ima, almuizsmadás és zarándoklásból áll. Szerinte a hitetlenek és pogányok nem nyernek büntetésmentet, valamint azon moszlim sem, ki kétszer elhagyja hitét, habár újból meg is tér; de viszont a mennyországba jut minden igaz hívő. Mint már fennebb említettem, a mennyország 7 égéből áll. Különösen a 7-ik mennyországot festi le Mohammed elbájlónak s azt mondja, hogy szebbnél-szebb ligetekből áll, telve eszergedező patkokkal, illatos virágokkal és gyümölcsesével s mindenki az igazhitűek gyönyörködésére van rendelve.

Mint ezekből látjuk, Mohammed a vérmes keleti faj érzékiségének óhajtván tomjenezni, az örök érzi boldogság tanujaként festette le a mennyországot.

Annál borzalmasabbnak eseteli a pokol kinjai, hol az elkárhított lelkeknek ruhájuk tüzlángokból áll, melyek folyton nyaldosnak s bűnös testét. Italk forró, bűdös víz és a legfeketébb olajjalak. Mohammed szerint ide jutnak a bűnösök és a hitetlenek, mely utóbbiak részére innen nincs menekülés.

A mennyország gyönyörűsége s a pokol fertelmes kinjai között van még egy közép állapot

hetik el azokat és mit fizetnek a szállítáért, mindezeket az adatokat a saját termelésnek és szállításának adataival egybevetve, biztosan kalkulálhat az osztrák gyártnányok kizárolására.

Ökvetlenül szükséges a balkán államok ipari földrajzának és természetének ismerete is. Ha tudjuk, hogy a balkán piacok mekkora befogadóképességgel bírnak, valamint tudjuk azt is, hogy e piacok hogyan, mennyi idő alatt és milyen költséggel érhetőek el Magyarország és Ausztria termelési körpontjaitól és ismerjük a vámvonalakat és vámtelekeket, tekintettel kedvezőbb geográfiai helyzetünkre, legalább bizonyos iparikkal tekintetben az osztrák ipart folytonosan sakkban tarthatjuk.

Az iparkultúra ezen irányáról az új ipartörvénytervezet nem gondoskodik, sőt abból, hogy a felsőiparisok kötelező vizsgatárgyai között a földrajz fölsorolva nincsen, valamint abból, hogy az intellektuális tantárgyak tanítását a javaslat a fogalmi ábrákban, a rendszerezett terjedelemben tervezi, az következtethető, hogy az ipari földrajz és természettan tanítása az ipari főiskolákban talán mellőztetik is. Ez nagy hiba, sőt az osztrák kapcsolat miatt végzetes is lehet.

„A gazdasági világterjeszkedésben csak az a nemzet érvényesülhet, amely nemcsak maga, hanem minden iparos és kereskedő vállalkozója is tisztában van a konkurrens erejével, mert a gazdasági világterjeszkedés nem egyéb, mint állandó nemzetközi gazdasági harc” — hangzott Leener az 1905-ben Monsban (Belgium) megtartott világkongresszuson. Hogy nekünk Ausztriával csakugyan a legkeményebb gazdasági küzdelem kell folytatnunk a saját területünkért, azt mindenki tudja és érzi. Nagyon kívánatos tehát, hogy az új ipartörvény az ipari földrajz és természettan tanításának felvételével ezt a küzdelemet megkönnyítse.

— **Kilépés a 48-as pártból.** Hoffmann Ottó képviselő Kossuth Ferenchez levelet intézett, melyben kijelenti, hogy a képviselőházban tárgyalás alatt lévő házszabályrevízió indítványával szemben elfoglalt álláspontja arra készíti, hogy a függetlenségi pártból kilépjen.

is, a tisztító hely, de ez az örültek részére van fenntartva, mint akik ép őszszel nem választhattak vallást, itt azonban idővel megtszultván, bejutnak a menyországba.

Egyzser a menyország gyönyörű országán, néhány öltésből hogy megütözt az udon, hogy mindig azt hangzattja, miszerint oda csak az igaz hitű moszlimok jutnak be s mindig csak az ifjú és szép hürükről emlékezik meg; meginterpellálták tehát, hogy mi lesz tulajdonképpen velök, ötsebb helyükkel a túlvilágon? Artatamul csak nem lesznek kizárva a 7-ik órhól? Mohammed a kérdést intézőkre nézve elég kedvezően vágta ki magát: igaz, hogy ott csak az igazhívó férfiaknak s a szépséges hürüknak van helye, de ti, kik itt a földön megöregedtek, halottok után hürüké váltok s úgy juttok oda be. Ez teljes megnyugással tudomásul vették.

Még röviden elmondom, minőnek képzelt Mohammed a végítéletet.

Midőn először megharsán a trombita, az élők meghalnak, sűrű, sötét füst borítja el a földet, az Antikrisztus megjelenik, majd előjön a föld állatai, kezében Mózes vesszője és Salamón peesétje; a vil isztottakat a vesszővel érinti s homlokukra írja a „hívó” szót, a gonoszak homlokára peesétjével ránt, hogy „hitetlen”; mire a nap nyugaton kel fel, Jézus megjelenik, a kedot, majd a nyugat is összemlik, Arabia fekekestül felfordul, Jemenben iszonyú tüzeszedelem üt ki, ami a nepeket az ítélet helyére hajtja össze. 40 év múlva megszólal ismét a trombita, mire ránkénkel keresztül kell haladni a pokol felett, melyen át egy borotva él vékonyságon hid vezet a menyországba. Az igazak könnyedén átjutnak rajta, a gonoszak és hitetlenek lezuhannak s mindenki elyერი jól megérdemelt jutalmát vagy büntetését.

(Vége.)

— **A Ház folyósójáról.** Képviselőház folyósója mult hó 28-án is nagyon élénk volt. A képviselők csoportokban állva beszéltek meg a függetlenségi akcióit. A legérdekesebb és legnagyobb csoport közpödlött gróf Andrássy Gyula helyigymiszter körül. Mérei Lajos kérdést intézett gróf Andrássy Gyulához hogy nem lehetne-e a kormány programját több évre akkép megállapítani, hogy abban a függetlenségi pártnak megvalósításra váró kívánságai benne legyenek.

Gróf Andrássy Gyula erre azt felelte, hogy a mai viszonyok között nemcsak több évre, de még 5-6 hónapra sem lehet megállapítani a kormány programját.

Házszabályrevízió.

Dr. Nagy György országgyűlési képviselő beszéde, melyet a házszabályrevízió kérdésében a szólásszabadság érdekében tartott február hó 27-én az országgyűlésben.

T. képviselőház! A tárgyalás alatt lévő indítványt, Nagy Emil képviselőtársam azon indítványát, a mely a házszabályok 198. §-a alapján arra irányul, hogy a házszabályok 249. §-a után új szöveg íktasszék, s ezzel a házszabályok szigorítását indítványozza, a magam részéről nem fogadom el. (Helyeslés balfelől.) Együttal már most, beszédem elején egy határozati javaslatot fogok bejelenteni. Nehogy a többségben lévő párttagjai közül bárki a miatt, mert engem talán kárunkat, rebéllisnek tart, ezt a határozati javaslatot ne fogadhassa el, épen ezeknek segítségére vagyok szomni, a mikor azt a határozati javaslatot terjesztsem be, a melyt Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt nagy-mű vezetője 1904. évi november hó 5-én a házszabályok szigorítása ellen bejelentett. Mindössze az a kulcsbets, hogy 1904-ben arról folyt a vita, hogy parlamenti bizottságot küldjenek-e ki a házszabályrevízióknak letárgyalására, most pedig egy kész indítványval állunk szemben; tehát addig, a mig Kossuth Ferenc határozati javaslatára arra irányul, hogy parlamenti bizottságot ne küldjön ki a ház, természetesen, hogy az általam most bejelentendő határozati javaslatnak arra kell irányulnia, hogy a tárgyalás alatt lévő indítvány a t. ház határozatával a napirendről levetessék. (Helyeslés balfelől.)

Határozati javaslatom, a mely meggyezzik Kossuth Ferenc azon határozati javaslatával, a mely igaz, gyönyörű, a magyar nemzet ezeres történelméből merített érvekkel indokolja meg a mostani házszabályoknak, mint a magyar alkotmány egyik hatalmas pillérének szikészes voltát, a következőképek hangzik (olvassan):

„Határozta el a ház, hogy a tárgyalás alatt lévő, a házszabályrevízióra vonatkozó indítványt a napirendről levessék. (Helyeslés balfelől.) mert a ház szabályaiban — mint Kossuth Ferenc 1904. évi november hó 5-én bejelentett javaslatában indokolta, — a nemzet alkotmányos jogvédelmének és jogérvényesítésének erős várát látja, a melyen rest utni annál kevésbé hajlandó, mennél igazabb az, hogy a magyar országgyűlésben nemcsak pártálláspontok között jön létre a surladás, hanem, mint a multban számtalanszor volt, úgy a jövőben is lehet szükség arra, hogy a nemzet életbevágó jogait alkotmányos úton megvédelmezhesse. És minthogy a jelen alkalmom is a többség jogára történik hivatkozás, utatssán a kormányt, hogy a jogérvényesség, az igazság és a nemzeti érdek into szavának engedje és azért, hogy a képviselőház a nemzet valódi és tényleges többségének legyen kiálója, haladéktalanul terjeszsem a ház elé törvényjavaslatot, a választási törvény ilyen értelemben való revíziójára vonatkozólag.”

T. képviselőház! Kérem ennek a határozati javaslatnak elfogadását. A magam részéről, mint a függetlenségi és 18-as erelmű tagja ennek a háznak, a függetlenségi párt vezetőnek, Kossuth Ferencnek ezen határozati javaslatban foglalt minden szavát alarom, minden szavának megdönthetetlen igazságát hirdetem s épen ebből a határozati javaslatból merítem az erőt arra, hogy Nagy Emil képviselőtársam indítványát ellen felszólaljak.

Nincs szomorúbb dolog annál a látvány-nál, mikor az igazság kezében kard nélkül áll; nincs szomorúbb látvány, mint látni jogot hatalom nélkül, erő nélkül. A magyar nemzetnek 400 éves történelme bizonyítja, hogy mindig miénk volt az igazság, mindig miénk volt a jog, de a kard idegen kezében volt, a hatalmat idegen gyakorolta. Ha nem is volt kezünkben fegyver, a melylyel az igazságtalanságokat meg tudtuk volna törölni, de legalább volt egy védő paizsunk, a mely a hatalomnak a nemzet megtartására irányuló gyilkos csapatát fel tudta fogni és ez a védőpaizs a házszabály volt.

Ha ezt az utolsó védőpaizsot is odadobjuk, akkor védtelenül áll ez a nemzet a császári követelésekkel és tulkipásokkal szemben. Epen ezért a ház minden tagjának, pártállásra való tekintet nélkül, felkénem minden erejével, a meggyőződés igazságával kell védenie azt a házszabályt, a mely a multban alkalmas volt arra, hogy a jogtalan és igazságtalan császári követeléseket a nemzet visszaverhesse. A királyi vétővel szemben a házszabály a nemzet vétője, (Úgy van! balfelől.) és ezt a vétőt, ezt a hatalmas jogot könnyelműen feláldozni, odaajándékozni nem lehet és nem szabad.

Az eddigi házszabály alkalmazása mellett olyan magas nívón mozgott a magyar parlamenti társaskozás, hogy idegen nagyhatalomoknak vezetőrfőit hivatkoztak a magyar parlament társaskozásainak magas színvonalára. (Úgy van! a baloldalon.)

Az angol konzervatív ellenzék egyik vezető-főfia Angolország parlamentjében mint mintára, mint hódító példára hivatkozott a magyar házszabályra. (Úgy van! a baloldalon.) És most mi ezeket a házszabályokat könnyen, felületesen, alaposabb vita nélkül meg akarjuk semmisíteni, ezt a hatalmas fegyvert kezünkől ki akarjuk adni?

Mielőtt a dolog eszmerre térnék át és mielőtt különösen gróf Andrássy Gyula igen t. helyigymiszter ur beszédével részletesen foglalkoznám, mert ez a beszéd képezi a tulajdonképeni további vitának kiindulási pontját, engedély meg, hogy hivatkozzam arra, hogy az indítványunk napirendre tézése a házszabályokba ütközött; (Úgy van! balfelől.) nyilvánvalóan sértette a házszabályok 319. §-át... (Úgy van! balfelől.)

A mely világosan kimondja, hogy míg a törvényjavaslatok letárgyalva nincsenek, addig az érvényben lévő házszabályon változtatni nem lehet, addig a módosítás munkájához hozzá sem lehet kezdeni. Az megtörtént, hogy a kormány visszavonta a maga törvényjavaslatát, de egyes képviselőtársaink voltak és vannak törvényjavaslatot; ezeknek letárgyalása — vagy legalább is a háznak arra vonatkozó határozata előtt, hogy akarja-e ezen törvényjavaslatokat, mint olyanokat tárgyalni, a Nagy Emil-féle indítvány nem lett volna napirendre kitéhető.

Hogy ha tagaszkozni akarunk a házszabályokhoz, a melyekhez tagaszkozni kötelesek, mert senki szeszélyének nem szabad áldozatul hozni ezen hatalmas alkotmánybiztosítékat, akkor egyetlen kötelesség vár ezen parlamentre: a napirendről levetni a Nagy Emil-féle módosítványt. Hiszen reánk, a nemzeti ellenzékre ugy sem lehet kötelező egy olyan házszabály, a melyt nyilván és világosan az érvényben lévő házszabályok sérelmével tüztek napirendre.

Az így alkotott házszabálynak rendelkezései ránk nézve kötelezők nem lehetnek és ha a ház nem hajlandó a házszabályok rendelkezéseit tiszteletben tartani, akkor, ha keresztülmenne is a Nagy Emil-féle módosítvány, a mit nem hiszek, mert bízom ennek a nemzetnek igazságszeretetében és kul-nösen a függetlenségi párt multjában, a mely ezt arra kötelez, hogy állást foglaljon a szólásszabadság ellen intézett mérsényllettel szemben, ha mondom, — minden reményem kárára is, — keresztülmenne, ez minket nem kötelez, hanem mi a törvényes alapon állva, a régi házszabály rendelkezéseivel fogunk élni. (Helyeslés balfelől.)

Egyzser tisztába kellene jönni azzal, hogy mire való a házszabályoknak tervezett szigorítása? A hány ember, annyi érvet hoz föl; de senki sem tud, nem is tudhat olyan érvet felhozni, a mely előtt a hazafias ögzodalom meghajolhat, a melyet igazságunk mindnyájan elfogadhatunk. A legáltalánosabb ére az volt, a melyt különösen a papagály-politika hívei hangzoztattak, a kik egyebet nem tudnak, hogy: „a horvátok! a horvátok!” Mindig ezt hirdették, akármiről beszéltek, akármint mondtunk, akárhogy ontottuk is belünket bele a vitába: a papagály-politikusok azt mondták: „A horvátoknak segítenek!” Ezek a politikusok most is a horvátokkal állnak elő. A ki csak egy szót tud, a kinek szótárában ilyen kevés fogalom van, azzal, azt hiszem, komoly vitába kezdeni a magyar törvényhozás terében felesleges lenne.

Hát nozzák meg, hogy a papagály-politika híveinek álláspontjával hogy állunk? Hogy áll tulajdonképen a horvát kérdés? Elsősorban ki hozta nyakunkra ezeket a horvátokat?

A ki őket idehozta, elsősorban azé a felelősség! Ne akarja az a maga felelősségét a törvényhozó testületre áthárítani. De én a helyigymiszter urat, a kit azonban nem sorozok ezen politikuskok közé, mert mindnyájan sokkal magasabbra tartjuk őt, ilyen kérem, ne hivatkozzék a horvátokra, — különben beszédem erre vonatkozó részét bővebben fo-

7. Uralkodjál indulataidon s ne éreztesd az iskolában egyéni hangulatodat.

8. Növendékeid előtt ne légy megkezelhetetlen; banjál velük szívélyesen s legyen gondod a kedély ápolására!

9. Nehéz kérdésekben, döntő véleményadás előtt képzeld magadat tanítványod helyébe; gondjod vissza tanuló pályára, gyermekéidre!

10. Ismerd meg tennagad s igyekezzél megszabadulni hibáidtól!

Mind arany szavak ezek, de legfényesebben ragyog az, hogy igyekezzünk erkölcsi ideáljára lenni az ifjuságnak; a nélkül minden szó, szabályrendelet kárba vész.

— **Kettős öngyilkosság.** Temesváron Gotthilf gazdag földbirtokos mult hó 28-án délután agyonlőtte magát. Az öngyilkos földbirtokos szerelme volt a társulat egyik drámai színésznőjébe Bródi Elzába Gotthilf nőül akarta venni a színésznőt csak ügyeinek lebonyolítását várta Bródi Elza 28-án délelőtti próbán volt a színházban és semmi különöst nem vettek észre rajta. A próbáról hazament és déli 12 órakor föbe lőtte, magát, de nem halt meg. Az orvosok azt hiszik, hogy életben maradt. A kórházba szállították és ott ápolják.

HIRDETMÉNY.

A világhírű K.-Impér Rápáti-gyógyborviz

kezelésege közhírré teszi, miszerint elismert és kezelésében felülmulhatatlan ásványvizét, bármely csik—gyógyól vasutállomásra bérmentve 12 filléért szállítja litres üvegeként, a láda és üres üveg visszaszállítási — költségét is ő viseli. — Kereskedők, vendéglősök, és a hol nem kapható magánosok szíves — rendeléséf is kéri a —

RÉPÁTI VIZ FORRÁSKEZELÉSÉRE
Rápát u. p. Kaszon-Altiz. 2—10

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „STYRIA” kötőgép. — Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek. —

Első STYRIAI kötőgépgyár

Magyarországi képviselete:
FOGL. J. L. műépítész, Budapest, VI. Csengeri-utca 54

Kerestetik egy 4 szobás lakás, minden mellékképülettel és istállóval szent György napjára. Ajánlatok lapunk kiadóhivatalához intézendők.

Ez igazán nagyszerű!

Mióta WAGNER a „Hangszer-Király” legyen kiadott egy családi fonográfot — azóta esténtként egész színhazi előadást tartunk. A családi fonográfot bárki egészen ingyen kaphatja, ha 10 drb. keményöntésű kólahengereket rendel, melynek darabja 1 kor. 80 fillér.

Az összes színházak felvételei! **Hangversenybeszélőgép**, 6 lemezzel, 400 tüllel 40 kor. **Iskolahegedű** tokkal, vonóval, gyantával, ára 12 kor. **Huzóharmonika**, orgonahangú, iskolával, dalkal 12 kor. **Hosszu magyar citera**, finom munka felszereléssel 12 kor. **Harmoniumok**, használtak állandóan raktáron.

WAGNER a „Hangszer-király” Budapest
Iózsef-kürtút 15/V.
Árjegyzék **ingyen**. Javítások **olcsón**.

NAGY MELLÉKKERESET!

Magas jutalékok

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki **ügynököknek**, kik részvényeknek részletfizetésére való eladásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

Budapest, VII. Erzsébet-kürtút 39. sz.

A legelőbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy üveg finom illatszerért 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS

Illatszertárban Csikszerezében

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 filléért dekagramonként. Ugy arc-szépítő kenőcsök, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári arc- és kézfőnítő

Ichthylol és Ichthylol Salicyl

gyógyszappan, valamint az összes létező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett azonnal eszközöltnék.

8—52

A legelőbb fogtár a Thymol.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 100 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szőlőoltványok ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felcsésegad (Somogy megye.)

Hirdetés az Üzlet lelke, éltetője!

Ki eredménnyel akar hirdetni, a legalkalmasabb erre a 48-as függetlenségi párt hivatalos lapja az „Orszem.”

Üzletfelhagyás

folytán

leszállított árak

== SZABÓ MIKLÓS ÜZLETÉBEN ==

Csikszerezében.

(Az összes árukészlet egészben is eladó.)

Képekerek nagy választéka!

A közönség szives figyelmébe!

A nagy közönség szives figyelmét felhívom nagyválasztéku képekereimre és olcsó üvegezéseimre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel. — Tehát ne mulassza el senki meglekinteni a m. kir. törvényház melletti üzletemben a szebbnél szebb és minden **KÉPKERETEKET** mielőtt azt másutt eligenyeket kielégítő készítené, amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Teljes tisztelettel: —

KARDA GYULA.

Üzv. **KARDA LAJOSNÉ** italmérésében kaphatók: jó küküllőmenti borok, likőrök, a legfinomabb teák s tearumok, amiket szolid árak mellett bocsát forgalomha.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passz-portuét.

Olcsó és pontos kiszolgálás!

Ingyen képi — ingyen képi

Szolid árak. Pontos kiszolgálás!